

Stadsorgel speelt liedjes Sint-Maarten

Op donderdagavond 11 november rond 18.30 uur staat het Bommelse stadsorgel op de Markt en verwelkomt de optocht van Sint-Maarten met liedjes over Sint-Maarten. Ook op zaterdag 6 november is het orgel in de binnenstad van Zaltbommel present om Maartensliedjes te spelen.

Sint-Maartenslampion maken

Op zaterdagmiddag 6 november nodigt de Bommelse tekenschool kinderen uit om samen gezellig en ouderwets een Sint Maartenslampion te maken door een echte pompoen of suikerbiet uit te hollen en te versieren. We doen dit in het Natuuratelier van de Tekenschool (Bij slecht weer in het atelier van de Tekenschool in de Poortერი).

De tijd is : 13.30 uur tot 15.00u.

Inschrijven: info@tekenschoolbommelerwaard.nl

Maartensdiner in De Grote Aak

Trots zijn we in Zaltbommel op de vrijwilligers van Wijkontmoetingscentrum De Grote Aak. Dankzij hen is er iedere werkdag voor jong en oud een heerlijk diner tegen een geringe prijs. Op woensdag 10 november wordt een speciaal Sint-Maartens vier-gangen-menu geserveerd voor slechts 10 euro. Men is van harte welkom om gezellig te komen eten.

Reserveren noodzakelijk. (17.00 uur-19.00 uur)

Info: www.degroteaak.nl

Ga mee op pelgrimstocht in de Bommelerwaard

Op zondag 7 november zetten zes Maartenskerken in de Bommelerwaard hun deuren wijd open om pelgrims te ontvangen, die al wandelend of op de fiets de 25 km lange pelgrimstocht gaan afleggen. Wandelaars starten om 8.00 uur na een korte plechtigheid in een van de drie Maartenskerken aan de route: R.K. Sint-Martinuskerk van Kerkdriel, de R.K. Sint-Martinus kerk in Zaltbommel en de Hervormde kerk aan de Maassdijk te Rossum. Fietsers kunnen op eigen gelegenheid vanuit ieder dorp vanaf 13.00 uur vertrekken. De fraaie brochure van deze pelgrimsroute is verkrijgbaar bij de deelnemende kerken. Bij bezoek aan de kerk ontvang je een pelgrims-stempel. Tijdens de tocht kan men de kerken bewonderen en is er ook ruimte voor rust en bezinning. Wanneer men de stempels van de zes kerken heeft verzameld op de pelgrimskaart ontvangt men een mooi aandenken aan deze Sint-Maartenspelgrimstocht. De zes Maartenskerken zijn: R.K. kerk Velddriel, Herv. Kerk Kerkdriel, R.K. kerk Kerkdriel, Herv. kerk Rossum, R.K. kerk Zaltbommel, Sint-Maartenskerk Zaltbommel.

Deelname gratis: Deelnemers ontvangen route, brochure, stempelkaart en krijgen een consumptie bij de kerken.

Info: www.sintmaartensfeest.nl en www.katholiekbommelerwaard.nl

Kerkdiensten over St. Maarten

Op zondag 7 november zal de viering in de Sint-Martinuskerk te Zaltbommel in het teken staan van het gedachtegoed van Sint-Maarten. Het thema 'Delen en zorgen voor elkaar' zal doorklinken in de overwegingen. Ook in Rossum, Kerkdriel en Velddriel zal de viering in het teken staan van de boodschap van Sint-Maarten.

Locatie: Sint-Martinuskerk oliestraat 26 Zaltbommel
Aanvang: 11.00u. Voorganger: Pastor Bertus Bus

Museum Stadskasteel en MuseumAtelier

Bij het Stadskasteel Zaltbommel kun je op woensdag 10 november in het MuseumAtelier een Sint-Maartenslichtje komen maken. Het lichtje kun je voor het raam zetten óf als lampion dragen. Vanaf groep 3 kun je meedoen. Zorg dat je er snel bij bent, want het aantal plaatsen is beperkt.

Het duurt van 15:30 tot 17:30 uur en het kost € 4,00

Aanmelden: museumatelierzaltbommel@gmail.com

Stadskasteel

Op 11 november wordt de kasteeltuin sfeervol aangeleucht voor het Sint-Maartensfeest.

Je kunt je tussen 18:30 en 20:00 uur komen opwarmen aan de vuurtjes en komen genieten van een lekker warm drankje.

Info: www.stadskasteelzaltbommel.nl

Dag van de mantelzorg

Het was Sint-Maarten die zijn mantel deelde met iemand die zorg nodig had. Daarom wordt jaarlijks in Nederland op 10 november de Dag van de Mantelzorg gevierd. In de Bommelerwaard wordt deze dag georganiseerd door Stichting Welzijn Bommelerwaard. Inwoners die voor een naaste zorgen worden hiervoor van harte uitgenodigd. Vele mensen in de Bommelerwaard zorgen langdurig voor een ander. Vaak combineren ze dat met een betaalde baan. Stichting Welzijn Bommelerwaard zet mantelzorgers jaarlijks in het zonnetje tijdens de Dag van de Mantelzorg.

Info: www.welzijnbommelerwaard.nl

Het feest van Sint-Maarten op 11 november

In 2020 is het feest van Sint-Maarten wegens corona niet doorgegaan. Gelukkig zijn veel mensen gevaccineerd en is het verantwoord het feest van Sint-Maarten toch te vieren. Een grote bijeenkomst in de Maartenskerk is niet mogelijk, maar een optocht met Sint-Maarten wordt wel georganiseerd.

Om 18.00 uur vertrekt Sint-Maarten vanaf de Bossche Poort, nabij het bronzenbeeld van de patroonheilige van onze stad. Via een route door de binnenstad komt Sint-Maarten rond 18.30 uur aan op de markt van Zaltbommel. Bij aankomst op de Markt worden appeltjes uitgedeeld en speelt het stadsorgel de bekende Sint-Maartensliedjes. Rond 18.45 uur brengt Sint-Maarten een bezoek aan woonwijk De Waluwe en vervolgens wordt hij om 19.15 uur verwacht in de Spellewaard; Bij de Poort nabij de Citadel.

Info: www.sintmaartensfeest.nl

Route optocht St. Maarten

Op donderdagavond 11 november vertrekt om 18.00 uur vanaf de Bossche Poort de Sint-Maartensoptocht. De route gaat door de binnenstad van Zaltbommel en is als volgt: Bossche Poort- Nieuwstraat-Sint-Maartenskerk-Kerkstraat-Ruiterstraat-Boschstraat-Kerkstraat-Koningstraat-Oude Vischmarkt-Gasthuisstraat-Markt. (zie ook kaart van Zaltbommel in deze folder)

Neem iets mee voor Voedselbank

Op donderdagavond 11 november verwelkomen we Sint-Maarten in Zaltbommel. De optocht met Sint-Maarten eindigt op de Markt. Wat zou het mooi zijn wanneer iedereen iets meeneemt voor de Voedselbank. Bij voorkeur: koffie, thee, rijst, olie, conserven en ontbijtgranen. Vrijwilligers van de Voedselbank zijn met een kraam op de Markt aanwezig om uw bijdrage in ontvangst te nemen.

Info: www.voedselbankbommelerwaard.nl

Overzicht

Zondag 24 oktober; 11.00u.

- Meditatieve viering, St.-Martinuskerk Zaltbommel

Zaterdag 30 oktober 14.00u.

- Maartenswandeling, Maartenskerk Zaltbommel

Maandag 1 november 19.30u.

- Lezing Weeshuishof, Grote Aak Zaltbommel

Vrijdag 5 november 19.30 uur

- Maartensconcert, Gasthuiskapel Zaltbommel

Zaterdag 6 november

- 13.30u. Lampions maken, Natuuratelier Zaltbommel

- 14:00u. Excursie Weeshuishof, Oliemolen Zaltbommel

Zondag 7 november

- 8:00u. Pelgrimstocht, Oost-Bommelerwaard

- 11:00u. Maartensviering St.-Martinuskerk Zaltbommel

- 14:00u. Torenbeklimming Maartenskerk

Dinsdag 9 november; 10.30u.

- Bescapen carillon, Gasthuistoren

Woensdag 10 november

- 15.30u. Lampions maken, Stadskasteel

- 17.00u. Maartensdiner, Grote Aak Zaltbommel

- Mantelzorgdag Bommelerwaard

Donderdag 11 november; 18:00u.

- Optocht Sint-Maarten, Bossche Poort Zaltbommel

FEEST VAN HET DELEN

SINT-MAARTEN

1 t/m 11 november 2021

St.-Maarten

De Sint-Maartenskerk is de trots van de inwoners van Zaltbommel. Al vele eeuwen is Sint-Maarten de schutspatroom van Zaltbommel. Martinus leefde in de 4e eeuw en deelde als Romeins soldaat bij de stadspoort van de Franse stad Amiens zijn mantel met een bedelaar. Later werd Martinus bisschop van Tours.

Dit teken van delen is herkenbaar geworden in heel Europa. Daarom wordt op en rond de feestdag van Sint-Maarten het 'Feest van Delen' gevierd en organiseren we de Dag van de Mantelzorg. Ook dit jaar worden in Zaltbommel in de Sint-Maartensweek weer vele activiteiten georganiseerd, die in het teken staan van delen en zorgen voor elkaar.

De eerste activiteit rond Sint-Maarten begint op zondag 24 oktober met een mediatieve viering in de R.K. Martinuskerk. Op zaterdag 30 oktober is er een Maartenswandeling en een bezoek aan het atelier van kunstenaar Maria van Gerwen. Op vrijdagavond 5 november is het traditionele Sint-Maartensconcert in de Gasthuiskapel. Er is een gevarieerd programma voor jong en oud met o.a. Ierse volksmuziek, koorschool Senta en koperkwintet Fohkes.. Op maandag 1 november is er in De Grote Aak een boeiende lezing over o.a. het klooster op de Weeshuushof te Zaltbommel. Op zondag 7 november kan men op pelgrimstocht gaan langs zeven Sint-Maartenskerken in de oostelijke Bommelerwaard. En natuurlijk wordt op 11 november Sint-Maarten op zijn paard verwelkomd en is er een optocht door de binnenstad van Zaltbommel en gaan kinderen met lampions langs de deuren en vragen om een aalmoes. Een overzicht van alle activiteiten vind je in deze Maartensfolder.

Corona en activiteiten Maartensweek

Vanwege corona kon het feest van Sint-Maarten in 2020 niet doorgaan. Nu velen zijn gevaccineerd is het verantwoord de Maartensweek weer te organiseren. Bij alle binnen-activiteiten geldt dat men bij binnenkomst een vaccinatiebewijs moet laten zien.

Sint-Maartenswandeling en bezoek atelier

Op zaterdagmiddag 30 oktober om 14.00 uur is er een interessante stadswandeling over Sint-Maarten in relatie met Zaltbommel. We bezoeken de Sint-Maartenskerk en lopen via het Kerkplein en de Bossche Poort, de locatie van het nieuwe bronzen Sint-Maartensbeeld, naar de rooms-katholieke Sint-Martinuskerk. Tevens brengen we een bezoek aan het atelier van beeldhouwster Maria van Gerwen. Maria heeft het beeld ontworpen van Sint-Maarten, dat aan de Bossche Poort staat. Maria heeft meerdere beelden van Sint-Maarten gemaakt. In haar atelier vertelt zij ons daarover.

Start: Ingang Sint-Maartenskerk. 14:00u. Duur: 1,5 uur. Deelname: vrijwillige bijdrage

Sint-Maartensconcert met Ierse muziek en koor Senta in Gasthuiskapel

Op vrijdagavond 5 november wordt het genieten in de Gasthuiskapel. Dit jaar kunt u niet alleen luisteren naar het bekende kinderkoor Senta uit de Bommelerwaard o.l.v. dirigente Sylvia van der Vinne maar is er ook Ierse muziek. De muziekgroep 'Kindleheart' met o.a. jonge musici uit Zaltbommel zoals Laurens Kraaijveld en Stan Eimers, die Ierse volksongs ten gehore zullen brengen. Leerlingen van de muziekschool Zaltbommel laten zich van hun beste kant

horen. Zij spelen o.a. op de dwarsfluit een medley van Sint-Maartenliedjes. Dorothe Baayense laat ons genieten van prachtig harpspel. Het koperkwintet FOHKEs maakt ook weer deel uit van het inmiddels traditionele Sint-Maartensconcert. Fohkes, is het fameuze koperkwintet van het Filharmonisch Orkest Den Bosch. Op het programma staan speciale werken uit de baroktijd. Ook dit jaar laten zij een speciaal gemaakte compositie op het thema Sint-Maarten horen. Dit concert is een prachtig muzikaal hoogtepunt van de Sint-Maartensweek.

Locatie: Gasthuiskapel Zaltbommel Aanvang: 19:30u.

Entree: vrijwillige bijdrage.

Info: www.muziekschoolzaltbommel.nl

Lezing over het Maria Magdalenaklooster en Pesthuys van Zaltbommel

Sint-Maarten verbleef lange tijd in een Frans klooster totdat inwoners van Tours hem verzochten bisschop van hun stad te worden. Zaltbommel was in de Middeleeuwen drie kloosters rijk, waaronder het Maria Magdalenaklooster aan het eind van de Nonnenstraat op de Weeshuushof. Na de reformatie werd dit klooster een sieckhuys en tijdens de pestepidemie werd nog een apart pesthuys bijgebouwd. In 1653 werd het oude klooster een tehuis voor wezen. Op de Weeshuushof dus tal van activiteiten, die passen bij de boodschap van Sint-Maarten: Zorgen voor je medemens. Op maandagavond 1 november is er in de Grote Aak een lezing over de Weeshuushof. Ton van Balken schreef er een lijvig boek over en vertelt aan de hand van fraaie beelden het verhaal over deze boeiende geschiedenis van Zaltbommel.

Aanvang 19.30u. Entree: vrijwillige bijdrage voor Stichting Michael

Meditatieve viering in Sint-Martinuskerk

Iedere maand is er in de Sint-Martinuskerk een mediatieve viering. De vieringen van dit najaar hebben als thema: De zeven werken van barmhartigheid. Op zondag 24 oktober heeft het thema raakvlak met Sint-Maarten: De naakten kleden.

De viering duurt ongeveer 45 minuten. Aanvang 11.00 uur Sint-Martinuskerk Oliestraat 26 te Zaltbommel

Torenbeklimming en Sint-Maarten

Op zondag 7 november is er voor volwassenen en kinderen vanaf 12 jaar een speciale beklimming op de Sint-Maartenstoren. Verzamelen ingang Sint-Maartenskerk 14.00u. Deelname: 5 euro

Carillon Gasthuistoren

Op dinsdagmorgen 9 november speelt de stadsbeiaardier tijdens de Bommelse markt de bekende Sint-Maartensliedjes op het carillon van de Gasthuistoren. Ook tijdens de optocht van Sint-Maarten door de stad Zaltbommel op donderdagavond 11 november laat het carillon zich horen.

Voor meer info over het carillon:

www.carillon-zaltbommel.nl

Verhalenvertellers op scholen

Verhalen vertellers gaan vanaf maandag 8 november op pad om op de Bommelse basisscholen het verhaal van St.-Maarten te vertellen. Het zijn verhalen waar het thema 'Delen en zorgen voor elkaar' centraal staat.

Excursie Weeshuushof

Op zaterdagmiddag 6 november is er een wandeling op en rond de Weeshuushof. Deze wandeling is een vervolg op de lezing van 1 november. Op de Weeshuushof werd in 1419 een nonnenklooster gebouwd, dat later dienst ging doen als sieckhuys, weeshuis en oliemolen. Tijdens de pestepidemie in de 16e en 17e eeuw werden hier de pestlijders naar toe gebracht en verzorgd. Op de Weeshuushof stond 100 jaar lang een heuse windoliemolen en oefende het Sint-Jorisgilde met de kruisboog. Nu ligt hier de heemtuin en kruidentuin. De middeleeuwse stadsmuur verraadt nog veel van de rijke historie.

Aanvang: 15.00 uur Start: Hoek Nonnenstraat / Oliemolen. Deelname: vrijwillige bijdrage Stichting Michael

Sint-Maartensweek 2021

Deze folder is een gezamenlijke uitgave van

Stichting Sint-Maartensfeest
en
Stichting Beeld Sint-Maarten

Beide organisaties willen de boodschap van Sint-Maarten "Delen en Zorgen voor Elkaar" duidelijk laten klinken bij de inwoners van de Bommelerwaard en van de stad Zaltbommel in het bijzonder. Dit met steun van de gemeente Zaltbommel en tal van lokale organisaties en 300 vrijwilligers.

Meer info op:

www.sintmaartensfeest.nl

Vormgeving: Harry Kolman, Tekst: Ton van Balken